

Odborný posudek

diplomové práce TU Liberec – fakulta textilní, katedra oděvnictví
školní rok 2010/2011

<i>Diplomant:</i>	Yveta Šmídková
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Doc. Ing. M. Vik PhD
<i>Konzultant:</i>	Ing. M. Viková
<i>Obor:</i>	Textilní a oděvní technologie
<i>Zaměření:</i>	Design oděvního výrobku
<i>Téma:</i>	Design pro osoby s kataraktou

Diplomová práce se v úvodu velmi podrobně zabývá popisem anatomie, fyziologie oka a vidění. Dále vzhledem k zaměření práce velmi srozumitelnou formou pojednává o očním onemocněním zvaném „šedý zákal“ neboli katarakta. Nejen epidemiologie, etiologie ale i terapie tohoto onemocnění je velmi důkladně zpracována.

Díky celosvětové rozšířenosti význam problematiky léčby katarakty přesahuje hranice medicíny a stává se tak velkým problémem socio-ekonomickým. Na straně jedné je možné v rámci léčby toho onemocnění nejen odstranit příčinu postupně se horšících zrakových funkcí a dostat zrakový systém člověka na úroveň ještě lepší než před samotným onemocněním. Na straně druhé jsou zde obyvatelé zemí třetího světa, kde je katarakta stále nejčastější neléčenou příčinou slepoty. A právě v této oblasti spatřuji využitelnost diplomové práce. Ve vyspělých zemích je šedý zákal chirurgicky řešen v průměru do 1 roku od jeho prvních příznaků, proto by oděvy navrhnuté na základě poznatků této práce u svých nositelů nenašly dlouhodobého využití. Ale u pacientů, kde je lékařská péče nedostupná z geografických a ekonomických důvodů, tedy hlavně v zemích třetího světa, by využití závěrů diplomové práce našlo širšího uplatnění.

Metodiku, kterou autorka v práci využívá – měření barvocitu pomocí Farnsworth – Munsett 100 Hue Test, považuji za jednu z nevhodnějších pro daný účel práce. Je třeba připomenout, že celkový počet vyšetřených pacientů zahrnutých do výsledků není vysoký a to částečně ovlivňuje výpovědní hodnotu závěru práce.

Do měření zcela jistě zasahují i jiné faktory než pouhá změna barvocitu. Katarakta nejenže mění vnímání barev, ale především ze své podstaty způsobuje defokusaci obrazu a snížení kontrastní citlivosti. Jak sama autorka správně uvádí a reflektuje, z vyšetřovaného vzorku pacientů bylo třeba vyloučit i pacienty s již znatelným poklesem kognitivních funkcí, které bránily ve správném pochopení principu testu. Hodnocení změny barvocitu druhý den po zákroku, kdy není dosaženo maxiální zrakové ostrosti a kontrastní citlivosti díky

přechodnému otoku optických medií oka, také může zkreslovat proběhlá měření. Kontrolní vyšetření provedené s několikátýdenním odstupem by jistě tento rušivý faktor eliminovalo. Z praxe však víme, že procento pacientů, kteří se podrobí následným kontrolám na očních ambulancích, s narůstající dobou od zákroku klesá. Proto bylo v zájmu autorky práce provést tato vyšetření co nejdříve po zákroku, kdy je záchyt kontrol pacientů nejvyšší.

Samotné zpracování naměřených dat lze hodnotit rovněž pozitivně. Rozdělení probandů dle pohlaví, dále dle věku na skupinu nad i pod padesát let přineslo výsledky, které nejsou potenciálně užitečné pouze v oblasti oděvního návrhářství, ale mohou vést i k zamyšlení nad daty z pohledu oftalmologie. Software v podobě plug-in modulu Adobe Photoshop přiložený jako příloha k této práci je plně funkční a použitelný i pro další měření pomocí FM 100 Hue Test. Právě možnost vložení libovolných dat do konstruovaného softwaru dává této práci velkou šanci praktického využití v designu se zaměřením na klientelu s poruchou barvocitu, kterých je díky multifaktoriální etiologii této zrakové vady velmi mnoho.

Celkově je možno diplomovou práci hodnotit **VÝBORNĚ**.

V Liberci 24.5. 2011

MUDr. Bulíř Petr

Oční oddělení Krajské nemocnice Liberec a.s.